

визнати прецедент джерелом українського права. Це означає – дати суддям можливість офіційно посилатися в своїх рішеннях на прецедент Верховного Суду або на прецедент вищих інстанцій спеціалізованих судів (Вищого господарського суду, Вищого адміністративного суду) [3, с. 24].

В Україні вже досить тривалий час у правозастосовчій практиці фактично існує судовий прецедент, хоча і офіційно це не визнавалося до прийняття зазначеного вище Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Водночас не слід сліпо дублювати зарубіжні традиції правозастосування, це має бути судовий прецедент так би мовити з «українським обличчям». Адже судові прецеденти – це не ідеальні джерела права, їм характерна певна суперечливість, оскільки не виключеними є випадки, коли суди можуть по-різному вирішувати однакові питання [4, с. 362].

Тому в першу чергу потрібно на науковому рівні ґрунтовно дослідити можливості та межі застосування судових прецедентів як джерел права в Україні; визначити їх вплив на правозастосовчу діяльність; спрогнозувати можливі переваги та недоліки надання актам вищих судів України статусу джерел права. І тільки все зваживши, поступово запроваджувати відповідні зміни, спочатку як експеримент, а потім, якщо він дасть позитивний результат, як загальне правило. [5, ст.9]

Роблячи висновки хотілося б вказати на шляхи вирішення проблеми прецедентного права в Україні : покращити функціонування Єдиного державного реєстру судових рішень, ширше залучати суддів вищих інстанцій до роботи з підвищення кваліфікації суддів нижчих інстанцій та скасувати повноваження ВСУ та Пленуму вищого спеціалізованого суду надавати судам роз'яснення (а до того часу утриматись від їх надання чи принаймні виходити з того, що такі роз'яснення з питань застосування законодавства можуть мати виключно рекомендаційний характер).

Науковий керівник : д.ю.н., проф. Погребняк С.П.

Перелік використаної літератури :

1. Правова система України та судовий прецедент: можливість співіснування [Текст] / Н. Бондаренко-Зелінська, А. Зелінський // Юридичний журнал. — 2008. — № 6.
2. Шевчук С. Судова правотворчість: світовий досвід і перспективи в Україні / С. Шевчук. – К. : Реферат, 2007.
3. Шевчук С. В. Рішення Верховного Суду України як джерело права (деякі аспекти дії прецедентного права в Україні) / С. В. Шевчук // Вісник Центру суддівських студій. - 2006. - № 6.
4. Мірошніченко А. М. Чи потрібний Закон України «Про нормативно-правові акти»? / А. М. Мірошніченко, Ю. Ю. Попов // Форум права. – 2009. - № 1.
5. Луць Л.А. Перспективи становлення судового прецеденту як джерела права України/ Л. Луць// Вісник Центру суддівських студій. – 2006. - №6

ЩОДО ОБ'ЄКТУ ЗЛОЧИНУ СТ.150-1 « ВИКОРИСТАННЯ МАЛОЛІТНЬОЇ ОСОБИ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ ЖЕБРАЦТВОМ»

Журавльова Єлизавета Андріївна
студент-спеціаліст юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
e-mail:careob@mail.ru

Ключові слова: об'єкт злочину, суспільні відносини, діяння, кваліфікація, суспільство.

Правильне вирішення питання про об'єкт злочину має важливе теоретичне і практичне значення. Саме об'єкт дозволяє розкрити соціальну сутність злочину, з'ясувати його суспільне небезпечні наслідки, сприяє правильній кваліфікації діяння, а також відмежуванню його від суміжних суспільно небезпечних посягань. Об'єкт відіграє істотну роль і для визначення самого поняття злочину, значною мірою впливає на зміст об'єктивних і суб'єктивних його ознак, є вихідним при кваліфікації злочинів, побудові системи Особливої частини КК [1; с. 89].

До недавнього часу єдиним вірним у теорії кримінального права вважалося таке визначення об'єкта: об'єктом будь-якого злочину завжди є суспільні відносини, охоронювані законом про кримінальну відповідальність; суспільне благо, якому злочинне посягання завдає шкоду чи створює загрозу для її заподіяння. Необхідно зазначити, що дана концепція виникла і набула розвитку за часів СРСР. Цієї точки зору дотримувалися такі вчені, як Я. Брайнін, Н. Дурманов, Н. Загородніков, В. Кудрявцев, Е. Фролов та ін. Найбільш повно і чітко цю концепцію сформулювали і розвинули О. Піонтковський, А. Трайнін, В. Тацій, Н. Загородніков, Б. Нікіфоров. Крім уже перелічених, серед вчених-юристів сучасності також є прибічники саме такого визначення об'єкта. Це – Г. Чангулі, І. Лановенко, О. Светлов, С. Денисов та ін.

Названі вчені, звичайно, не дотримуються єдиного визначення об'єкта злочинного посягання. Але всі вони є прибічниками однієї концепції. Наприклад, О. Піонтковський вказує, що «об'єктом будь-якого злочинного діяння виступають суспільні відносини, що охороняються апаратом кримінально-правової охорони» [2, с. 133].

Н. Загородніков також дотримується тієї ж точки зору, що й вищеперелічені вчені, і дає більш чітке поняття об'єкта злочинного посягання: «Об'єктом злочину в радянському кримінальному праві є соціалістичні суспільні відносини, що охороняються кримінальним законом» [3, с. 25].

М. Коржанський вказує на те, що «соціалістичне кримінальне право об'єктом злочину визнає суспільні відносини, які становлять основу соціалістичного ладу» [4, с. 120].

Поняття «об'єкта злочину» дослідив також і Трубніков В.М. Увага вчених до визначення поняття об'єкта злочину дуже велика. І це не важко пояснити. Об'єкт дозволяє розкрити на думку багатьох, соціальну сутність злочину, з'ясувати його суспільні небезпечні наслідки, що сприяє правильній кваліфікації діяння, а також відмежувати злочини від суміжних суспільно-небезпечних посягань. Таким чином, об'єкт злочину є одним із важливих інститутів науки кримінального права.

Вважається, що об'єктом злочину завжди виступає те благо, якому злочином завдається реальна шкода чи створюється загроза заподіяння такої шкоди. У науці кримінального права найбільш визнаною є точка зору, згідно з якою об'єктом будь-якого злочину є охоронювані законом про кримінальну відповідальність суспільні відносини.

Прийнято вважати, що об'єктом злочинів є не будь-які суспільні відносини, а лише ті, які поставлені під охорону закону про кримінальну відповідальність. Тому, не тільки безпосереднім і родовим, але й загальним об'єктом усіх злочинів є не вся сукупність суспільних відносин, а тільки ті соціально схвалені відносини, які законодавець поставив під охорону кримінального законодавства. Отже, об'єктом будь-якого злочину, зрештою, завжди виступають об'єктивні відносини між людьми, що існують в суспільстві та охоронювані законом про кримінальну відповідальність [5; 104].

Ми бачимо, що існує багато різноманітних точок зору щодо визначення об'єкта злочинного діяння. На сьогодні в юридичній науці і досі іде спір щодо правильного визначення даного поняття. На мою думку, більш доцільним і правильним слід вважати визначення поняття «об'єкту злочину» як суспільні відносини, на які посягає

злочин, завдаючи їм певної шкоди, і які поставлені під охорону закону про кримінальну відповідальність.

Основний безпосередній об'єкт злочину – воля, честь і гідність дитини.

Його додатковим факультативним об'єктом можуть бути фізичне і психічне здоров'я дитини. Останнє означає, що у разі, коли дії винного завдали шкоди (певного ступеню) здоров'ю дитини, такі дії можуть охоплюватись відповідною частиною статті 150–1 КК і додаткової кваліфікації за статтями розділу II Особливої частини КК не потребують.

Науковий керівник: к.ю.н, доц. Храмцов О.М.

Література:

1. Бажанов М. І., Баулін Ю.В. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник- 2-е вид. перероб. і доповнене. К.: Юрінком Інтер, 2005- 480с.;
2. Пионтковский А.А. Учение о преступлении по советскому уголовному праву / А.А.Пионтковский. – М.: Госюриздат, 1961. – 666с.
3. Загородников Н.И. Объект преступления и проблема совершенствования уголовного законодательства / Н.И. Загородников / Актуальные проблемы уголовного права. – М., 1988. – 317с.
4. Коржанский Н.И. Объект и предмет уголовно-правовой охраны / Н.И. Коржанский. – М.: Академия МВД СССР, 1980. – 248с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник / [В.М. Трубников, Я.О. Лантінов, О.М. Храмцов та ін.]; за заг.ред. В.М. Трубникова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 448с.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДПС В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Завгородній Е.С.
курсант 2-го курсу факультету
податкової міліції НУДПСУ
e-mail: oleynik77777@ukr.net

Ключові слова: інформаційне забезпечення, взаємодія, інформаційна сфера.

Актуальність дослідження питання модернізації взаємодії структурних підрозділів ДПС в інформаційній сфері полягає в тому, що об'єкти інформаційних відносин стають усе більш поширеними у зв'язку з розповсюдженням Інтернету та електронного документообігу. Це, у свою чергу, призводить до необхідності удосконалення правового регулювання сучасних інформаційних процесів, розробки й впровадження заходів інформаційної безпеки тощо.

Отже, системне інформаційне забезпечення діяльності ДПС України є запорукою ефективності роботи всієї системи податкових органів. Значення інформаційного забезпечення в діяльності структурних органів ДПС України пояснюється тим, що інформаційне забезпечення – це сукупність форм документів, нормативної бази і реалізованих рішень щодо обсягу, розміщення і форм організації інформації, яка циркулює в системі автоматизованого оброблення економічної інформації чи в інформаційній системі [1, с. 157]. З цього визначення можна зробити висновок, що інформаційне забезпечення ДПС України виникає в інформаційній сфері з приводу: електронної бази нормативних документів; електронного документообігу; розміщення та збереження податкової інформації на електронних або інших матеріальних носіях; здійснення обробки податкової інформації, зокрема звітності, відповідно до певних принципів.